

DESATERO AKTIVIT S PEXESEM

Při rozvoji řeči je nutné komplexně přistupovat ke každému dítěti a rozvíjet jeho schopnosti ve všech rovinách jazyka. Zvýšenou snahu mnohdy míváme zejména s ohledem na rozvíjení pasivní a aktivní slovní zásoby, avšak velmi důležité je posílení zrakové a sluchové percepce, paměti, pozornosti i motorických dovedností.

Nedílnou součástí jakékoli činnosti u menších dětí je **využívat v maximálně možné míře hru**, která dítě rozvíjí a více motivuje.

Naši snahou je představit alternativu činností, které můžeme s dětmi pomocí pexesa vykonávat a tím zábavnou formou **podpořit správný rozvoj řečových schopností** u daného jedince.

1. Rozvíjení jazykových schopností

Připravíme si karty bez popisu a postupně je s dítětem procházíme a snažíme se, aby nám pojmenoval jednotlivé obrázky. Následně je dobré procvičovat i tvoření jednoduchých vět s pomocí daného slova.

2. Podpora sluchového vnímání

Obrázkové kartičky využijeme k nácvičku pozice slyšené hlásky. Dítě si odebírá postupně obrázkové karty pexesa, která jsou bez popisu, a určuje, kde danou hlásku slyší. Pokud hlásku dobře určí, kartu si dítě ponechává.

Např. „LOUPEŽNÍK – Slyšíš hlásku na začátku, uprostřed nebo na konci?“

3. Podpora sluchového vnímání - další možnost

Jednou z dalších možností využití je třídění obrázků bez popisu, dle toho jakou hlásku slyšíme.

Např. „RŮŽE – Co slyšíš uprostřed Š nebo Ž?“

4. Rozvíjení aktivní i pasivní slovní zásoby

Popis obrázku – KUFR. Soutěžení je vhodné provádět ve dvojici. Dítě si vylosuje obrázek a popisuje obrázek tak, aby ho druhý uhodl. Velmi vhodné je si s dítětem role střídat a snažit se dítěti kartičku popisovat.

5. Posilování zrakové paměti tzv. „Kimova hra“

a) Před dítě položíme různé 4 obrázky z pexesa a ponecháme dítěti chvíli na prohlédnutí obrázků (případně si s ním obrázky prohlédneme a pojmenujeme). Následně obrázky zakryjeme a dítě se snaží vyjmenovat vše, co si zapamatovalo.

b) Na stůl před dítě rozložíme řadu pěti obrázků a opět ponecháme dítěti chvíli na prohlédnutí. Dítě se následně otočí zády k sadě obrázků a my jeden obrázek odstraníme. Dítě musí uhádnout, který obrázek byl odstraněn.

6. Rozvíjení slovní zásoby – jaký je?

Losujeme obrázky a říkáme jaký je – dítě následně odpovídá: velký, malý, hezký, dlouhý, krásný atd.

- a) Já řeknu velký, ty řekneš malý. Dítě si postupně bere dvojice obrázků ze stolu. Dospělý řekne např. „ velká je růže“ a dítě vytvoří zdvojnásobení (malá je růžička).
- b) Já řeknu málo, ty řekneš hodně. Dítě si postupně bere dvojice obrázků ze stolu. Dospělý řekne např. „ jedna růže“ a dítě vytvoří množné číslo (hodně růží).
- c) Vytváření opaku – protikladů. Losujeme obrázky a říkáme protiklady. Já řeknu veselý loupežník – ty řekneš smutný loupežník

7. Rozklad slov

Před dítě rozložíme obrázky. Dítěti slovo rozkládáme na jednotlivé slabiky, případně u starších dětí na hlásky a děti následně vyhledávají daný obrázek. Např. Dospělý hláskuje slovo Ž-E-L-V-A a dítě se snaží daný obrázek naleznout. Lehčí obměnou je rozdělení slova na slabiky ŽEL-VA

8. Hra vhodná zejména pro více dětí

V prostoru rozmístíme pexeso. Počet obrázků odpovídá vždy počtu dětí. Na pokyn začnou všichni hledat poschovávané obrázky a každý má za úkol najít jednu. Jakmile má každý jeden obrázek, nastává čas na hledání osoby s druhým obrázkem. Děti si obrázky nesmí vzájemně ukazovat, ale mohou pouze slovně popisovat. Vyhrává nejrychlejší pár.

9. Pamětní cvičení

Vybereme 3 kartičky z pexesa (v tomto případě může být i kartička s popisem), u menších dětí volíme i nižší počet karet. Společně s dítětem si jednotlivé karty pojmenujeme. Dospělý následně říká za sebou řadu slov a snaží se mezi ně vložit jeden název kartičky, který před dítětem leží. Pokud dítě název kartičky zaslechne, kartu získává.

10. Vytvoření pamětní cesty

Z jedné místnosti do druhé rozmístíme sadu obrázků - z počátku pokládáme menší počet, když se dětem daří, můžeme přidat více karet. Děti se v cíli snaží vyjmenovat případně namalovat, jaké karty při cestě viděly. Je možno mít obměnu na těžší variantu tím, že si děti musí zapamatovat, jak šly karty za sebou.

Přejeme příjemnou zábavu například s logopedickým pexesem, více na www.letho.cz.
Tým logopedek Základní školy a Praktické školy Svítání o.p.s. www.svitani.cz